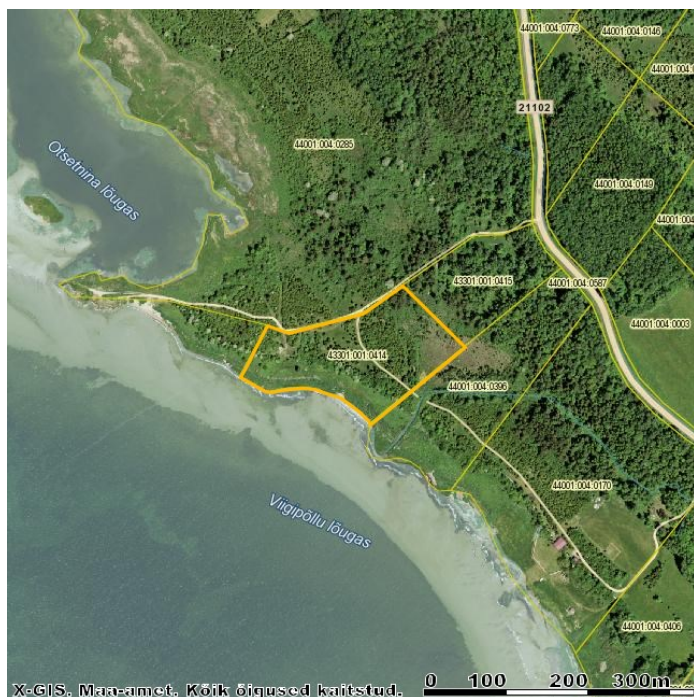

Saare maakond, Lääne-Saare vald, Koovi küla Kapa-Koovi maaüksuse (43301:001:0414) detailplaneeringu keskkonnamõju eelhindang

Kavandatav tegevus, selle asukoht ning üldised keskkonnatingimused

Käesolev eelhindang on antud Lääne-Saare vallas Koovi külas asuvale Kapa-Koovi (43301:001:0414) maaüksusele. Kapa-Koovi maaüksuse DP (edaspidi *Kapa-Koovi DP*) eesmärgiks on kinnistule elamu ja abihoone ehitusõiguse saamine, kalakasvatustiigi rajamine ning ehituskeeluvööndi vähendamine 100 meetrini merest.

Kapa-Koovi (43301:001:0414) maaüksuse osas on tegemist maatulundusmaaga - M-100%, kinnistu kogupindala on 2,36 ha, sh. ehitiste alune maa 25 m². Kõlvikuliselt on maaüksus jagunenud järgnevalt: looduslik rohumaa 0,71 ha, metsamaa on 0,09 ha, muu maa 1,56 ha.

Maa-alal on suurkaev (reg nr PRK0053132), 2 kämpingut (Foto 1) (ehitusregistris kanded puuduvad).

Lümenda valla üldplaneeringu järgselt asub Kapa-Koovi DP ala „valgel alal“. DP ala piirneb Otseste ujumis- ja lautrikohaga.

Foto 1. DP alal asuvad 2 puidust kämpingut

(KeHJS) kohaselt tuleb detailplaneeringu koostamise käigus alata keskkonnamõtjude strateegiline hindamine juhul kui detailplaneeringu alusel kavandata tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõtju või kui kavandatakse tegevust, mis võib üksi või koostoides teiste tegevustega eeldatavalt oluliselt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala. Keskkonnamõtju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara. Keskkonnamõtju eelhindamisel lähtutakse KeHJS § 6 lõikes 3 esitatud kriteeriumitest.

Kapa-Koovi DP alal rakenduvad järgnevad kitsendused:

Ranna või kalda piiranguvöönd (Veeseadus §29 Looduskaitseadus¹ § 34 - 37, 41, Planeerimisseadus § 75, 91, 126), suurkaevu hooldusala (Veeseadus § 28, 28'1).

2. Planeeringuala keskkonnatingimused

Kapa-Koovi DP ala asub Lääne-Saare vallas Koovi külas kahe hoiuala – Riksu ranniku (kood KLO2000327) ja Karala-Pilguse hoiuala (kood KLO2000310) vahelisel alal. Tegemist on täielikult ranna ja kalda ehituskeeluvööndis asuva alaga.

Planeeringuala asub kaitsmata põhjveega alal.

Reostatud pinnase kohta andmed puuduvad.

Planeeringualal esinevad elupaikadest rannaniidud, loopealne, soostunud niit.

Käesoleval hetkel keskkonnaregistrisse kantud kaitsealused liigid puuduvad, kuid 07. aprillil toimunud eelhindangu koostaja poolt teostatud paikvaatlusel tuvastati soostunud niidu alalt III kategooria liik lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*)

Foto 2. DP ala merepoolses osas kulgeb paralleelselt rannaga vana kiviaed. Kiviaiast sisemaa poole maapind tõuseb (Foto: T. Orav)

1. Tegevuse iseloomustus

Detailplaneeringuga kavandatakse maaüksusele elamut, 1 kõrvalhoonet ja kalakasvatustiiki. Maaüksusele ehitusõiguse saamiseks taotletakse ehituskeeluvööndi vähendamist 100 meetrini merest.

DP algataja hinnangul plaanitakse kalakasvatustiigis kasvatama hakata valgeamuuri. Olemasolevat 1 kämpingut planeeritakse kalakasvatuse abihooneks ehk laoks.

Senine maakasutus on olnud kadakate vahel asuv telkimisplats, mis kadastikule tuleohu tõttu ohtlik. Omaniku hinnangul kasutatakse maad sageli tema teadmata, jättes prügi omanike koristada. Autodega sõidetakse otse kadakate vahele püstitatud telkide juurde. Muud võimalikku kasutusotstarvet aga praegu maal ei ole, kuigi on hea kõrge pinnasega kruusaalusel, ehituseks ideaalne alus.

Elamu plaanitakse rajada 100 m joonest sisemaa poole kõrge kruusase ala peale.

Elamuala paikneb kõrgema platoo peal (Foto 3), millele järgneb järsk langus (ligi meeter) sisemaa poole - soostunud niit.

Foto 3. Võimalik majaplats ja tee elamuni. Fotel on näha, et vasakpoolses osas maapind järsult langeb - (Foto: T. Orav)

Planeeritava elamuala lähedal (mere pool) asub läbimatu ja korrastamata kadastiku osa (kuni rannaga paralleelse kunagise Koovi talu teeni on kadastik korrastamata ja läbimatu, ranna poolset kadastikku (loopealset) niidetakse iga-aastaselt. Kõnealusel maal on füüsiliselt olemas kõik vajalikud juurdepääsuteed. Omanikul on plaanis mereäärne vana kiviaed taastada ja türnpuu võsast välja raiuda (Foto 2). Maja ümber haljastus on plaanis jätta looduslikuks.

3. Tegevusega kaasnevad tagajärjed

Tegevusega kaasnevad mõjud võib jagada kahte ossa: ehitamisaegsed mõjud ja ehitusjärgsed mõjud. Ehitusaegsed mõjud on lühiajalised ja lõppevad enamasti hoone või rajatise valmimisega.

3.1. Mõju põhja- ja pinnaveele

Mõju põhja- ja pinnaveele võib avalduda valesti planeeritud reoveelahenduse valimisel. Põhja- ja pinnavee režiimi võib mõjutada ka kalakasvatustiigi rajamine. Planeeringuala asub kaitsmata põhjaveega alal. Vältimaks negatiivseid tagajärgi põhjaveele, tuleb reoveekäitlus lahendada bioloogilise puhastusega või paigaldada kogumismahuti. Imb- või filtriväljaku vahemaa peab olema olemasolevast suurkaevust 60m kaugusel ning kaldega kaevust eemale.

3.2. Mõju maavaradele

Teadaolevalt ei asu planeeringualal kaevandamisväärsed kivimeid või mineraale (Keskkonnaregistri andmed) ega paikne nimetatud planeeringualal riigile kuuluvat maavara ning planeeringuga kavandava tegevusega ei kaasne otseselt maavara või maa-ainese kaevandamist. Käesoleva detailplaneeringu raames ei kavandata tegevusi, mis mõjutaksid

otseselt ja oluliselt maavarade kasutamist. Detailplaneeringu elluviimisel kasutatavaid maavarasid (looduslikud ehitusmaterjalid) võib pidada samuti koguselt vähetähtsaks.

3.3. Mõju pinnasele, taimestikule ja loomastikule

Tiigi kaevamisega avaldatakse mõju pinnasele, samuti ehitustegevusega.

Keskkonnaregistri andmetel puuduvad planeeringualal kaitsealused liigid. Paikvaatlusel tuvastati soostunud niidul lääne-mõõkrohu (*Cladium mariscus*) kogumid.

Vastavalt looduskaitseaduse § 48 lg 4 piiritlemata II ja III kategooria kaitsealuste liikide elupaikades rakendub isendi kaitse. LKS § 55 lg 8 on keelatud III kaitsekategooria taimede, seente ja selgrootute loomade hävitamine ja loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas.

Foto 4. Soostunud ala, kuhu DP järgselt plaanitakse kalakasvatustiiki (Foto: T. Orav)

Tiigi rajamine (Foto 4) soostunud niidu piirkonda võib mõjutada kõnealuse ala veerežiimi ja sellega seoses kahjustatakse III kategooria liigi soodsat seisundit antud piirkonnas. Lisaks sellele on soostunud niidud erinevate käpalise liikide kasvukohad. Paikvaatluse ajal paraku ei saanud nende esinemist kõnealusel alal tuvastada, kuna aprilli alguses ei ole käpalised looduses nähtavad.

Sellest tulenevalt tuleb detailplaneeringu koostamise käigus viia soostunud niidu alal läbi täiendav botaaniline ja ökoloogiline hinnang, et selgitada välja võimalik mõju.

Kogu DP elluviimisega kaasneb mõju pinnasele, sest ehitustegevuse käigus kas eemaldatakse olemasolevat pinnast või täidetakse mujalt tooduga.

3.4. Mõju välisõhu seisundile

Peamine mõju välisõhule kaasneb tehnovõrkude rajamise etapis ning on ajutise iseloomuga. Heitmed välisõhku tulenevad ehitustegevusega kaasnevast tolmust ja sisepõlemismootorite tööst. Kuna mootorsõidukite heitgaasi normid peavad vastama Keskkonnaministri 22. septembri 2004. a. määrusele nr. 122 „Mootorsõiduki heitgaasis sisalduvate saasteainete

heitkoguste, suitsususe ja mürataseme piirväärtused”, ei ole heitgaasidest tingitud mõju oluline.

3.5 Mõju keskkonna vastupanuvõimele

Keskkonna vastupanuvõimet võib antud piirkonnas lähtuvalt randade ja kallaste kaitseaspektidest, pinnase tüübist ning paiknemisest väljaspool kaitsealasid pidada heaks. Tegemist ei ole kõrge kultuurilise või arheoloogilise väärtusega alaga. Avariijuhtumite riskid vähenevad, eelkõige tulekahjuoht suvel rannäärstes kadastikus, kus praegu kontrollimatult lõket tehakse.

3.6 Jäätmetekkega seonduvad mõjud

Maa-ala edasisel kasutamisel tekib vajadus ka prügiladustamise järgi. Jäätmekäitlus tuleb korraldada vastavalt jäätmeseadusele ning kehtivale valla jäätmehoolduseeskirjale. Jäätmete käitlemist kohapeal ei kavandata ja jäätmetekke mõju avaldub jäätmete lõppkäitleja juures. Kavandatav tegevus ei oma seega eeldatavalt jäätmetekkest tulenevat olulist negatiivset mõju keskkonnale.

3.7 Jääkreostus

Kavandatava tegevuse piirkonnas ei ole tuvastatud varasemast perioodist pärit jääkreostust. Planeeritud tegevuse iseloomu silmas pidades on jääkreostuse või pinnasereostuse esinemine vähetõenäoline.

3.8 Müra, vibratsioon, valgus-, soojus- ja kiirgussaaste ja visuaalne mõju

Ehitustegevuse käigus tekib müra ehitusmaterjalide vedamisel ja mehhanismide tööst. Selline mürateke kaasneb pea iga ehitusega. Ehitustööde ajal tuleb arvestada Sotsiaalministri 04. märtsi 2002.a. määrusega nr. 42 „*Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid*”. Planeeringualal pole ette näha vibratsiooni, soojus- ja/või kiirgussaaste tekkimist.

3.9 Mõju majanduslikele ja sotsiaalsetele aspektidele

Planeeringuala asub Koovi külas, kus puuduvad majapidamised ja inimasustus. Ala piirneb suure külastatavusega kalastus- ja ujumiskohaga. Sotsiaalsest aspektist lähtuvalt on mõju positiivne. Ühiskasutatav ujumisrand saab naabrivalve ja tee korrastamisel, näiteks servade kevadisel võsast puhastamisel oleme kindlasti vallale heaks partneriks. Oleme selleks, kes korjab ära merelt randa tuleva ja külastajate laialilooitud prügi. Oleme muidugi ka siiani seda teinud, kuid huvi puudumisel lõpetame

4 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus

Ehitustegevus on üks avariide ja tööõnnetuste rohkeim tegevusvaldkond. Avariid võivad esineda kõikjal, eriti töötamisel erinevate seadmete ja mehhanismidega. Transpordi puhul pole välistatud õnnetusoht liikluses. Samas kõigi nõuete täitmisel ei tohiks tavapäraselt eelpool kirjeldatud tegevusi juhtuda ning tegemist on vaid hädaolukordadega. Ohutustehnika

jälgimisel ja tehniliselt korras masinate kasutamisel on avarii tekkimine ja saasteainete levik pinnasesse või vette ning sellest olulise reostuse tekkimine ebatõenäoline.

5 Natura 2000 võrgustiku alad ja muud kaitstavad loodusobjektid planeeringualal, kavandatava tegevuse eeldatav mõju

Natura 2000 on üle-Euroopaline kaitstavate alade võrgustik, mille eesmärk on tagada haruldaste või ohustatud lindude, loomade ja taimede ning nende elupaikade ja kasvukohtade kaitse. Natura 2000 looduslad ja linnualad on moodustatud tuginedes Euroopa Nõukogu direktiividele 92/43/EMÜ ja 79/409/EMÜ.

Planeeringuala ei asu Natura 2000 võrgustiku alal.

6 Kokkuvõte

Kapa-Koovi DP kavandatavateks tegevusteks Kapa-Koovi maaüksusele elamu ja abihoone ehitusõiguse saamine, kalakasvatustiigi rajamine ning ehituskeeluvööndi vähendamine 100 meetrini merest 2,36 ha suurusel planeeringualal.

Keskkonnamõju eelhindangu tulemusel saab väita, et kavandatav tegevus ei ületa tegevuskoha keskkonnataluvust ega põhjusta keskkonnas pöördumatuid muutusi.

Kavandatavatel tegevustel ei ole piiriülest strateegilist keskkonnamõju.

Võttes arvesse seadusest tulenevaid piiranguid ning eeldatavat võib detailplaneeringu mõju keskkonnale pidada minimaalseks. Ala on sobilik elamu ja abihoone ehitamiseks.

Kalakasvatustiigi rajamise osas tuleb soostunud niidul läbi viia täiendav botaaniline ja ökoloogiline hinnang, et selgitada selle tegevuse mõju.

Lähtuvalt eelpooltoodust ei ole keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest tulenevalt tegemist olulise strateegilise keskkonnamõjuga tegevusega.

Kavandatava tegevusega kaasnevad olulisemad keskkonnamõjud ilmnevad tiigi rajamisel ja ehitamise ajal. Need ei ole piiriülesed ja need ei põhjusta ohtu inimese tervisele ega keskkonnale. Mõjutatav ala on planeeringuala lähiümbrus. Lähimad kaitstavad alad on Karala-Pilguse ja Riksu ranniku hoiuala. Karala-Pilguse hoiuala jääb kinnistu piirist loodesuunas ca 100 m kaugusele ja Riksu ranniku hoiuala ca 360 m kaugusele kagusuunas, seega eeldatavalt kavandatav tegevus kaitsealasid ei mõjuta. Vastavalt Vabariigi Valitsus 29.08.2005 määrusele nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹“, tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang tuleb § 9 lg 10 kohaselt anda aastas vähemalt 200 tonni sööta kasutava intensiivkalakasvatuse rajamine.

Eeltoodust tulenevalt on Lääne-Saare Vallavalitsus seisukohal, et Kapa-Koovi kinnistu detailplaneeringu elluviimisega ei kaasne eeldatavalt olulist negatiivset keskkonnamõju ning keskkonnamõju strateegilise hindamise võib jätta algatamata.

Koostaja: Tiina Orav

Keskkonna peaspetsialist